

bij Open Deur 3, maart 2024

In gesprek over 'Het lege graf'

Het graf is leeg, zo begint dit paasnummer van *Open Deur*. En juist in die leegte klinkt de aanwezigheid van God. Die leegte maakt een nieuw begin mogelijk, en biedt ruimte voor het mysterie van de opstanding. We gaan erover in gesprek.

- De afwezigheid als aanwezigheid, kunt u die associatie meemaken?

De boodschap van het lege graf

Op pag. 2 schrijft Bart Niek van de Zedde: 'Het is wonderlijk krachtig dat juist die leegte (van het graf) het geloofsmysterie al eeuwen voedt.' En op pag. 3 schrijft hij: 'Juist in zijn afwezigheid krijgt Gods aanwezigheid betekenis.'

- Heeft u dat weleens meegemaakt, dat degene die er niet is er juist wel is?
- Wat vindt u van deze gedachte?
- In welke situaties zou dat helpend kunnen zijn voor u?
- Wat vindt u van de stelling op pag. 3: 'De leegte is nooit blijvend leeg'?

Werk in uitvoering

Folly Hemrica denkt op pag. 5 samen met ons na over het gedicht 'Paasmorgen' van Guillaume van der Graft.

- Wat vindt u van Barnard's 'frons' over een hem te blijde paasboodschap bij een uitvaart?
- Herkent u de spanning van de vreugde van Pasen en het verdriet om een geliefde die gestorven is? Hoe gaat u daarmee om?
- Wat vindt u belangrijk om bij een uitvaart tot klinken te brengen?
- Hoe staat u tegenover de visie dat de opstanding 'werk in uitvoering' is?
- Kiemend graan of zaad dat door steen heen breekt, zijn langzame gebeurtenissen. Hoe kijkt u naar Pasen: een langzame verandering of een plotselinge, grote wending?

Bij Hem gebleven

Op pag. 6 wordt het paasverhaal in de ik-vorm verteld. Je kijkt als het ware door de ogen van Maria van Magdala naar alles wat gebeurd is.

- Wie was volgens u de andere Maria, en wat weten we van Salomé?
- Als u het verhaal ook vanuit het ik-perspectief zou mogen vertellen, wat zou u dan zeggen? (Zie ook het kopje onder aan deze handreiking, 'Om mee af te sluiten'.)

Maria werd bij haar naam genoemd. Dat was bij haar de doorbraak.

- Wie heeft u bij de naam genoemd en/of een doorbraak bewerkstelligd?

De zevenslapers

Op pag. 8 vertelt Marc Heemels een versie van de Legende van de Zevenslapers. In deze versie staan pessimisme en optimisme, slapen en wakker worden, terugtrekken en 'de wereld intrekken' tegenover elkaar.

- Welke typen mens herkent u hierin?
- Wat zou u liever doen in de huidige tijd? Terugtrekken of de wereld intrekken met een teken? En welk teken of welke boodschap zou u dan willen meenemen?

Het lege graf: verwachting.

De kanunnikessen van het Heilig Graf stellen het paasmysterie, het mysterie van lijden, dood en opstanding centraal in hun spiritualiteit. U leest hierover op pag. 9.

- Wat herkent u hiervan in uw eigen spiritualiteit?
- Hoe belangrijk is voor u het thema verwachting? (zie de meditatie van Jozefa Haeck)
- Is een graf voor u een plek van verwachting?
- Wat roept deze formulering bij u op?
- Hoe belangrijk is het beeld van het zaad/de zaadkorrel in uw paasgeloof?

Grafbezoek

Op pag. 10 en 11 staan verschillende manieren om stil te staan bij een overledene.

- Heeft u een concrete plek nodig om naartoe te gaan om te rouwen of te gedenken?
- Komt u vaak bij het graf van uw overleden dierbaren?
- Hoe onderhoudt u dat graf?

Ruimte voor nieuw leven

Op pag. 16 stelt Kick Bras dat, wanneer wij ons ontdoen van de begeerten en angsten van ons ego, we zo ruimte kunnen maken voor nieuw leven dat Gods liefde in ons scheidt. Het vraagt vertrouwen om die liefde de ruimte te geven.

- Kunt u zich uw begeerten en angsten voorstellen als een plek van doodsheid?
- Hoe helpt het paasverhaal u voorbij angsten en begeerten te komen?

Om mee af te sluiten:

- Vertel elkaar het paasverhaal in de ik-vorm. Het mag in een rol zijn van een van de Bijbelse figuren bij het graf, maar ook vanuit uw eigen hedendaagse perspectief.
- In dit nummer van *Open Deur* staan veel gedichten. Kies er één uit dat u aanspreekt en lees ze aan elkaar voor. (Als u dit thuis voorbereidt, dan kunt u ook uw lievelingspaasgedicht meenemen.)

ds. Jacqueline Dam-Oskam

archief gesprekshandreikingen

Op open-deur.nl/gesprek vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.